

आर्थिक वर्ष २०७८/०७९ को
आय-व्ययको
सार्वजनिक जानकारी वक्तव्य

बारागढी गाउँपालिका

खोपवा, बारा

प्रदेश न.२, नेपाल

२०७८

सातौगाउँ सभामा उपाध्यक्ष श्री लक्ष्मीदेवी रायज्यूद्वाराप्रस्तुत
आर्थिकवर्ष२०७८/०७९ को
आय-व्ययको सार्वजनिक जानकारी वक्तव्य

बारागढीगाउँपालिका

खोपवा,बारा

प्रदेशनं.२, नेपाल

१० असार, २०७८

श्रीमान् सभाध्यक्ष महोदय,
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यू,
वडाध्यक्ष लगायत गाउँ कार्यपालिका तथा गाउँसभाका सदस्यज्यूहरु,
शाखा प्रमुख लगायत अन्य कर्मचारीहरु,
र अन्य उपस्थित महानुभावहरु ।

बारा जिल्लाको मध्य भागमा अवस्थित बारागढी गाउँपालिकाको भाग्य र भविष्यको फैसला गर्ने चरणका साक्षी हामी जनप्रतिनिधि सामु थुप्रै अवसरका साथसाथै चुनौतिहरु पनि विद्यमान छन्। स्थानीय सरकारको रुपमा रहेको स्थानीय तहको पूर्ण कार्यान्वयनका लागि सम्पूर्ण राज्य लागि रहेको वर्तमान अवस्थामा यो एक नितान्त नयाँ प्रणाली र प्रकृया भएकाले केही अन्यौलता र द्विविधाका बाबजुत नेपालको संविधान, ऐन कानून, मन्त्रालयहरु बाट प्राप्त दिग्दर्शन आदिका आधारमा विभिन्न विषयगत सिलिङको आधारमा सहभागितामूलक तवरले आयोजना र कार्यक्रम छनौट गरी नीति कार्यक्रम र बजेट तर्जुमा गरेको छु।

कोभिड १९ कोरोना भाईरस महामारीले सिर्जना गरेको हाम्रो जीवन कालकै सर्वाधिक चुनौतीपूर्ण परिस्थितको सामान गर्दै नागरिकको जीवन रक्षा गर्न र आर्थिक गतिविधिलाई गतिशिल तुल्याउदै पुनरुत्थान गर्न सकिन्छ भन्ने विश्वासका साथ म आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को आयव्ययको विवरण सार्वजनिक गर्न उपस्थित भएको छु ।

सन् २०२० को प्रारम्भमा देखा परेको कोभिड १९ महामारीले हाम्रो विकास र सम्बृद्धिको यात्रालाई गम्भिर रुपमा प्रभावित गरेको छ । कोभिड महामारी र सोको रोकथाम र नियन्त्रण गर्न बाध्यताबश अवलम्बन गरिएका क्रियाकलापले गर्दा धेरै गाउँबासीको काम र रोजगारी गुमेको छ । संक्रमण रोकथाम नियन्त्रण र उपचारको लागि गरिएको अथक प्रयासका बावजुद गाउँबासीहरुले ज्यान गुमाउनु परेको छ । यस महामारीबाट मृत्युवरण गर्नुहुने गाउँबासीहरु प्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछु । मृतकका परिवार जनमा समवेदना व्यक्त गर्दछु । संक्रमित बिरामीको शीघ्र स्वास्थ्य लाभको कामना गर्दछु ।

हाम्रो विगत ४ वर्षको समिक्षा गर्दा वर्तमान बारागढी स्थानिय सरकारको नेतृत्वमा हामीले नेपालको संविधान, चुनावी घोषणापत्र एवम् राज्यको नीति तथा योजना बमोजिम गाउँस्तरमा विकास निर्माण, सेवा प्रवाह र सामाजिक न्यायको क्षेत्रमा उल्लेखनीय सफलता हासिल गरेका छौं ।

आदरणीय दिदीबहिनी तथा दाजुभाइहरु,

अब म यस गाउँपालिकाको आगामी आ व २०७८/७९ को लागि वार्षिक आय- व्यय प्रस्तुत गर्दछु:

आय तर्फ

यस आर्थिक बर्षमा आयतर्फ संघीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान अन्तर्गत रु. १० करोड ८२लाख, सशर्त अनुदानमध्ये शिक्षा , कृषि, पशु स्वास्थ्य तर्फ गरी जम्मा रु १४ करोड ४१लाख, राजस्व बाडफाँड तर्फ रु ६ करोड ६८ लाख ३८ हजार रहेको छ त्यसै गरी समपुरक अनुदान तर्फ रु ६९ लाख र विशेष

अनुदान तर्फ ८३ लाख ,प्रदेश सरकारबाट प्राप्त बजेट मध्ये बितीय समानीकरणबाट रु ७३ लाख ८१ हजार , प्रदेश सशर्त अनुदानतर्फ रु ८० लाख प्रदेश विशेष अनुदान तर्फ ३० लाख र समपुरक अनुदान तर्फ २० लाख त्यसैगरी आन्तरीक आम्दानी अनुमानित रु ३० लाख तथा गत आ.ब. को बैक मौज्दात २ करोड गरी यस आ.व. २०७८/०७९ जम्मा कुल बजेट रु ३८ करोड ४१ हजार २ सय ९० रुपैया रहेको छ ।

व्यय तर्फ

यस बारागढी गाँउपालिकाको आ . व. २०७८/७९ मा हुने खर्च तर्फ चालू तथा प्रशासनिक खर्च तर्फ रु.८ करोड ४१ लाख ६० हजार २ सय ९० मात्र रहेको छ भने, पुजिगत तर्फ कार्यालय सञ्चालन तथा बिकास निर्माण समेतको गरी जम्मा रु १२ करोड ०५ लाख र संघिय सरकारबाट सशर्त अनुदानतर्फ रु.१४ करोड ४१ लाख समपुरक तथा विषेश अनुदान गरी १ करोड ५२ लाख साथै प्रदेशको समपुरक , शर्त र विशेष अनुदान गरी रु १ करोड ३० लाख गरी जम्मा खर्च समेत रु. ३८ करोड ४१ लाख २ सय ९० रहेको छ ।

नेपाल सरकारद्वारा अन्तर सरकारी वित्तीय हस्तान्तरण अन्तर्गत विभिन्न विषयगत शाखा , कृषि, पशु, शिक्षा र स्वास्थ्य तर्फ माथिबाट नै कार्यक्रम तय भई आएमा शर्त अनुदान रु १४ करोड ४१ लाख जस्ताको तस्तै सम्बन्धित क्षेत्रमै खर्च गर्नुपर्ने भएकाले सो तर्फ कुनै आयोजना / कार्यक्रम बनाइरहनु परेन । साथै नेपाल सरकार तथा प्रदेश सरकार द्वारा प्राप्त भएको विशेष सम्पुरक र सशर्त अनुदानहरुमध्ये योजना छनौट भई आएमा सोही योजनामा मात्र खर्च गरिनेछ ।

पुजिगत तर्फ (बिकास, आयोजना, कार्यक्रम) रु ६ करोड ४५ लाख ५२ हजार गरी छुट्याइएको छ । यसरी पुजिगततर्फ छुट्याइएको रकममध्ये विषयगत सिलड र वडागत सिलिडको आधारमा छवटा वडा कार्यालयबाट बस्तीस्तर टोलस्तर हुँदै सहभागितामुलक तवरले तपशीलको बिषयगत क्षेत्रहरुमा योजना संकलन गरिएको छ ।

विषयक्षेत्रगत बजेट/गाउँपालिका स्तरिय

आर्थिक क्षेत्र

- युवाहरुलाई कृषिक्षेत्रमा आकर्षित गर्न कृषि र पशुपालन व्यवसायिकता उन्मुख विभिन्न कार्यक्रम सञ्चालन गरिने छ । यसको लागि कृषि क्षेत्रमा गाउँपालिका स्तरमा जम्मा रु.२० लाख रकम विनियोजन गरिएको छ भने पशु क्षेत्रमा रु १५ लाख रकम विनियोजन गरिएको छ ।
- सहकारी चेतनाको अभिवृद्धि गर्न र सहकारी संस्थाहरुको संचालनका लागि ज्ञान र सीप विकास गर्दै वचत गर्ने बानीको विकास गर्न जानकारी मुलक एवं सचेतनामुलक क्रियाकलाप संचालन गर्न सहकारी क्षेत्रमा रु २ लाख विनियोजन गरिएको छ ।

सामाजिक विकास

- स्वास्थ्य क्षेत्रलाई प्रभावकारी तथा गुणस्तरीय सेवा उपलब्धताका लागि रु.२५ लाख विनियोजन गरिएको छ ।
- शिक्षा क्षेत्रलाई व्यवस्थित तथा गुणस्तरीय बनाउनका लागि विभिन्न कार्यक्रम तथा करार शिक्षकहरुको भर्ना तथा निरन्तरताका लागि रु १. करोड बजेट विनियोजन गरीएको छ ।
- यसै बर्ष देखि बर्थाङ्ग सेन्टर संचालनका लागि अधुरो भवन निर्माण कार्यका लागि रु १० लाख विनियोजन गरीएको छ ।

- महिला स्वयंसेविकाहरूको मनोबल उच्च राख्न प्रोत्साहन भत्ताको रूपमा जनही मासिक रु.२००० को दरले जम्मारु. १२ लाख ४८ हजार रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ।
- खानेपानी सम्बन्धी विभिन्न आयोजना र कार्यक्रमको लागि रु ५ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- संस्कृति प्रवर्द्धनतर्फ रु.२ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- खेलकुद तथा मनोरञ्जन अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रमको लागि रु. ६ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण अन्तर्गत विभिन्न कार्यक्रमको लागि रु.१० लाख विनियोजन गरिएको छ।

पूर्वाधार विकास

- पूर्वाधार विकास अन्तर्गत विभिन्न स्थानीय सडकहरू तथा पुल,नाला, कल्भर्टतथा भवन निर्माणको लागि रु६ करोड ४५ लाख५२ हजार विनियोजन गरिएको छ।
- त्यसैगरी गाउँपालिकाको कार्यालय सञ्चालनका लागि कार्यालयको आफ्नै अत्याधुनिककार्यालय भवन निर्माणका लागि रु १ करोड ५० लाख विनियोजन गरीएको छ। जसको लागि निर्माण कार्यको लागि सम्झौता भई कार्य प्रक्रिया अगिड समेत बढेको छ।

वातावरण तथाखानेपानी सरसफाइ र स्वच्छता कार्यक्रम

- बन तथा भु-संरक्षण क्षेत्रका साथै वातावरण र सरसफाइ कार्यक्रमका लागि रु ३ लाख विनियोजन गरिएको छ।
- युनिसेफ सँगको सहकार्यमा खानेपानी सरसफाइ र स्वच्छता कार्यक्रमका लागि रु १० लाख विनियोजन गरिएको छ।

विपद व्यवस्थापन

- विश्वव्यापी रूपमा विभिन्न भेरियन्टमा देखा पर्दै गरेका कोभिड -१९ को संक्रमण नियन्त्रण तथा रोकथामका साथै अन्य विपद सम्बन्धी कार्यक्रमका लागि विपदव्यवस्थापन अन्तर्गत रु२० लाख विनियोजन गरिएको छ।

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन

- संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन साथै कार्यालय व्यवस्थापन लगायतका सामान्य सेवा तर्फ रु. १० लाख रुपैयाँ विनियोजन गरिएको छ।

मर्मत सम्भार कोष

- भैपरी आउने कार्य नयाँ सडक पुलपुलेसा लगायत मर्मत सम्भार कार्यका लागि रु १५ लाख रुपैया भैपरी आउने पुँजिगत शिर्षकमा विनियोजन गरीएको छ।

समपुरक कोष

- नेपालको संविधानको मर्म बमोजिम संङ्घ, प्रदेश र स्थानीय तह गरी तिनै तहको साझेदारीमा सञ्चालन हुने योजनाहरूको लागि समपुरक कोषमा रु ५० लाख विनियोजन गरीएको छ।

पर्यटन प्रवर्द्धन

कोरोना महामारीमा थल्ला परेको आन्तरीक पर्यटन क्षेत्रलाई पर्वद्धन गर्न कार्यापालिका सदस्य तथा शाखा प्रमुख कर्मचारी सिप विकाश तथा क्षमता अभिवृद्धि हुने प्रकृतिको अध्ययन अनुसन्धान मुलक क्षेत्रमा पर्यटन प्रवर्द्धनार्थ रु. ७ लाख बजेट विनियोजन गरेको छु ।

अन्य

- फर्निचरमा रु. १० लाख
- मेसीनरी औजारमा रु. १५ लाख
- सवारी साधनमा रु. ५ लाख
- सुचना प्रविधी रु. ५ लाख
- उज्यालो कार्यक्रम रु ६ लाख
- रोजगार प्रवर्द्धन रु ३ लाख
- सेवा परामर्श रु २० लाख विनियोजन गरिएको छ

वडागत रुपमा बजेट विनियोजन:

श्रोत अनुमान तथा सिमा निर्धारण समितिको निर्णयानुसार अनुसार वडा समितिको लागि जनसंख्या र भुगोल तथा राजश्व संकलनलाई आधार मानेर कम्तिमा रु. ६० लाख र बढीमा ७० लाखको सिलिगं तोकी वडाबाटै नागरिकको आवश्यकता बमोजिम आर्थिक. सामाजिक. पुर्वाधार तथा बातावरण क्षेत्रलाई समेटने गरी योजना छनौट गरी योजना संचालन गरिनेछ । यसको लागि वटा वडाको लागि कूल ३ करोड ९० लाखरकम विनियोजन गरिएको छ ।

बिशेष व्यवस्थाहरू:

- गाउँपालिका क्षेत्रको विकासका लागि अन्य स्थानीय तहसँग पनि समन्वय र सहकार्य गरी कार्यक्रम अगाडि बढाइनेछ ।
- व्यक्तिगत घटना लगायतका तथ्यांक अधावधिक एवं व्यवस्थित गर्न सबै वडामा अनलाइन सेवा पुर्या ईनेछ ।
- कार्यालयले प्रदान गर्ने सेवा चुस्त, दुरुस्त र सहज तुल्याइनेछ । भ्रष्टाचारजन्य क्रियाकलापमा शुन्य सहनशीलताको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
- कार्यालयको सवारी साधनकिफायती र व्यवस्थितरुपले परिचालन गर्न कार्ययोजना बनाइ संचालन गरिनेछ ।
- आन्तरिक नियन्त्रण प्रणाली व्यवस्थित गरी आन्तरिक लेखा प्रणाली लाई प्रभावकारी बनाइनेछ ।

- जनशक्ति विकास,संगठनात्मक संरचना, सूचनामैत्री कार्यसम्पादन र सेवाप्रवाह तथा समयानुकूल उपकरण बन्दोबस्त का सामग्री व्यवस्था गरिनेछ ।
- कार्यक्रमको बिस्तृत क्रियाकलाप,सम्पन्न गर्नु पर्ने अवधि,लागत,उपलब्धिसूचक र आयोजना कार्यान्वयनको कार्ययोजना पौष मसान्त भित्र स्वीकृत गरिसक्नु पर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
- वडास्तर बाट छनोट भई आएका योजना संचालनका लागि उपभोक्ता समितिलाई प्राथमिकता दिइनेछ । त्यस्ता योजना तथा कार्यक्रम संचालन गर्न उपभोक्ता समिति गठन गरीतोकिएको समयभित्र सम्झौता गरिसक्नु पर्नेछ साथै उपभोक्ता समितिबाट संचालन हुने योजना तथा कार्यक्रममा सम्बन्धित लाभग्राहीको दिगो विकास र अपनत्व बोध होस् भनी १० प्रतिशत जनश्रमदानको अनिवार्य व्यवस्था गरिएको छ ।
- निर्वाचित पदाधिकारीहरुको लागि सेवा सुविधा लगायतको लागि वजेट विनियोजित गरिएको छ । सो सुबिधा प्रदेशसभाले बनाएको नीति नियम बमोजिम हुनेछ ।
- कार्यालयको सेवाप्रवाह प्रभावकारी र सुलभ बनाउनका लागि संघीय सरकार तथा प्रदेश सरकारले निर्धारण गरेको तलबमानलाई निरन्तरता दिने साथै नेपाल सरकारले गरेको व्यवस्था बमोजिम १० दिनको पर्यटन काज तथा वार्षिक १० लाख सम्मको दुर्घटना बिमा र १ लाखको स्वास्थ्य बीमा लागू गरिनेछ र कार्यालय समय अघि र पछि समेत खटिने कर्मचारीको मनोबल गिर्न नदिन बिगतमा व्यवस्था गरिएको उत्प्रेरणालाई निरन्तरता दिदै चालू आ.व. का लागि गाउकार्यपालिका तथा वडा कार्यालयमा खटिने कर्मचारीलाई कार्यविधि अनुसार कार्य सम्पादन मुल्याङ्कनका आधारमाप्रोत्साहन भत्ताको रुपमा व्यवस्था गरिएको छ ।
- नेपालको संबिधान २०७२ र स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ ले स्थानीय तहमै न्यायिक समिति गठन गरी न्याय सम्पादन गर्ने अधिकार दिए बमोजिम समिति गठन गरी सकिएको र सो समितिलाई आवश्यक पर्ने कानूनी राय दिन कार्यालयमा कार्यरत कानूनी सल्लाहकारको सेवालालाई निरन्तरता दिइनेछ ।

श्रीमान् सभाध्यक्षज्यू,

अब म विनियोजन र स्रोतको व्यवस्था सम्बन्धि योजना प्रस्तुत गर्दछु । नेपालको संविधानको अनुसूची -८ मा व्यवस्था भए बमोजिमको अधिकारबाट प्राप्त रकम, वित्तिय समानीकरण अनुदान,बिषयगत शसर्त , सम्पुरक तथा विशेषअनुदानबाट प्राप्त हुने रकमका कारण बिगतको बजेटको आकारमा केहि वृद्धि भएको छ ।

चालू आ.व. का लागि अनुमान गरिएको खर्च व्यहोर्ने स्रोत मध्ये आन्तरिक राजस्व बाट रु ३०लाखतथा गत आ.व. को बैक मौज्दात अनुमानित रु २ करोड संघीय तथा प्रादेशिक अनुदान बाट रु ३५ करोड ७० लाख ४१हजार२ सय ९०जुटाइनेछ ।

श्रीमान् सभाध्यक्षज्यू,

अब म चालू आ.व.२०७८/७९ का लागि राजस्व परिचालनको नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्दछु ।

- पछिल्ला वर्षहरुमा आन्तरिक स्रोत परिचालन उत्साहजनक नभएकोले विकास निर्माणका गति तथा लक्ष्य प्राप्तिका लागि आवश्यक स्रोत जुटाउन राजस्वको वर्तमान वृद्धिदर मात्रै पर्याप्त हुने अवस्था छैन । करका दर तथा दायरा एवं करका नयाँ क्षेत्र पहिचान आवश्यक देखिन्छ ।
- श्रावण १ देखि नै नयाँ राजस्वका दर कार्यान्वयनमा ल्याउने र सो दर नै चालू आ.व.२०७८/७९ का लागि कायम गरिएको छ ।
- राजश्वका दायरा विकास गर्न यसै आ.व. २०७८/७९ देखि एकिकृत सम्पत्ति कर लागू गर्न आवश्यक पर्ने सम्पूर्ण तयारी पुरा गरिनेछ ।
- राजस्व परिचालन वृद्धिका लागि आवश्यक सचेतनामुलक तथा घुम्ती टोली कार्यक्रम संचालनमा ल्याइनेछ ।
- करदाता शिक्षा अभिवृद्धि गरिनेछ ।
- गाउँपालिका भित्रका सम्पूर्ण व्यवसायलाई कानूनी रूपले दर्ता प्रक्रियामा ल्याइनेछ ।
- साझा अधिकार क्षेत्रका सवालमा संघ र प्रदेशसँग आवश्यक समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

श्रीमान् अध्यक्षज्यु,

यस बजेट को कार्यान्वयन बाट गाउँक्षेत्र भित्रका विकास गतिविधिले गति प्राप्त गरी आर्थिक क्रियाकलापहरु चलायमान हुनेछन । ग्रामिण सडकहरु मर्मत भई शहरी सडकसंग जोडीनेछ । मातृ-शिशु मृत्युदरमा कमि आउने छ । गाउँ गाउँमा सेवा प्रवाह भई सेवाग्राही सदरमुकाम जानुपर्ने बाध्यता को अन्त्य हुनेछ । साथै विश्वव्यापी कोभिड १९ को महामारीमा हामीले सञ्चालन गरेको पाँच बेडको कोभिड अस्पताल तथा फिभर क्लिनिक जस्ता कार्यक्रमले गाँउस्तरमा कोभिड १९ रोकथाममा महत्वपुर्ण भुमिका खेलेको छ जसले महामारीबाट हुन सक्ने अपूरणीय क्षतिमा कमी आएको छ र संघीय सरकारको सहयोगमा आउदो आर्थिक वर्षमा निर्माण हुन गईरहेको १५ शैय्याको अस्पतालले भविष्यमा आउन सक्ने अन्य यस्ता महामारीलाई समेत सहज रूपमा सामना गर्न सकिनेछ भन्ने अपेक्षा गरेको छु ।

अन्त्यमा,

यस बजेट तर्जुमामा प्रत्यक्ष अप्रत्यक्ष मार्गदर्शन तथा सहयोग गर्नुहुने गाउँपालिका अध्यक्षज्यु, प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतज्यु, कार्यपालिका सदस्यज्युहरु, बिषयगत समितिका सदस्यज्युहरु, राष्ट्रसेवक कर्मचारीहरु, वुद्धिजिवी, सरकारी तथा गैर सरकारी संघसंस्थाहरु, पत्रकार लगायत अन्यमा हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु । विभिन्न बिषयगत समिति तथा कार्यपालिकामा छलफलबाट प्राप्त सुझावका आधारमा बजेट तर्जुमा गरिएको छ । गाउँको चौतर्फी विकास र समृद्धिमा निरन्तर सदभाव र सहयोग पुर्याउने आम गाउँवासी, करदाता, विकास साझेदार, सरकारी तथा गैरसरकारी संस्थाहरुप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दै बजेटको सफल कार्यान्वयनमा सबैको सहयोगको अपेक्षा गरेको छु ।

धन्यवाद